

Alexandr VLADÍK

Sít' sociálních kontaktů Adama mladšího z Valdštejna v letech 1602-1617

Bakalářská práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity, České Budějovice 2021, 86 s.

Alexandr Vladík si jako téma své bakalářské práce vybral osobnost Adama mladšího z Valdštejna, význačného stavovského politika konce 16. a počátku 17. století. Valdštejn je odborné veřejnosti znám zejména jako autor zajímavého deníku, jenž eviduje veskrze sociální kontakty tohoto šlechtice. Volba tématu se tak nabízela, neboť povětšinou krátké poznámky o tom, s kým obědval či večeřel, umožňují dobře sledovat osoby v jeho okolí.

Výsledek práce však úplně neodpovídá jejímu zadání. Hlavní problém vidím v metodologickém uchopení práce, který se dá snadno definovat jednoduchou otázkou: Kdo je „hlavní postavou“ celého pojednání? Je to Adam mladší z Valdštejna anebo nesourodá skupina celkem 806 osob, které autor práce dokázal napočítat? Jinými slovy, předkládá Alexandr Vladík antropologicky orientovanou práci o sociálních sítích šlechtického politika (jak naznačuje název), která prozradí více o identitě a strategiích chování Adama mladšího z Valdštejna? Nebo prozopograficky orientovanou práci o osobách, které se vyskytovaly v jeho okolí tak, jak se k tomu autor hlásí v úvodu (s. 9). Bohužel nakonec nečiní ani jedno. K antropologickému pojetí chybí jakákoliv interpretace zjištěných kvantitativních údajů, prozopografii lze těžko aplikovat na skupinu lidí, která má v zásadě společné jediné – totiž že se setkala s Valdštejnem.

Toto nepojetí se poté prolíná celou bakalářskou prací. V úvodu se diplomant kromě metodologického ukotvení (mylně se bez dalšího vysvětlení hlásí i ke komparativní metodě) věnuje dosavadnímu bádání. Zde jde bohužel často spíše o značně nahodilý výběr než o systematické představení předchozích přístupů. To lze dokumentovat na literatuře k vývoji českého předbělohorského státu, k použití biografické metody či využití deníků v historickém bádání (s. 10-11). Následující obsáhlá kapitola představuje životní a politickou dráhu Adama mladšího z Valdštejna. Jde spíše o kontextuální text, navíc založený na několika málo zdrojích. Následující kapitoly potom provádějí analýzu osob, které Alexandr Vladík našel na stránkách editovaného deníku Adama mladšího z Valdštejna, a to z hlediska sociální příslušnosti, majetku, krajské příslušnosti, zastávaných úřadů a náboženského vyznání. Bohužel ve většině případů při-

náší pouze procentuální vyjádření zastoupení jednotlivých osob ve skupinách bez další interpretace, proč se Valdštejn setkával zrovna s těmito osobami více než s jinými. Získané poznatky jsou také spíše nahodile uváděny v tabulkách, za naprosto zbytečné považuji dlouhé výčty jednotlivých osob v poznámkách pod čarou či v textu. Například v kapitole o úřadech tak Vladík bez dalších citací převyprávěl obsazení dvorských a zemských úřadů ve sledovaném období. Za zmínku stojí také časové vymezení práce lety 1602 až 1617, které není v práci nikde vysvětleno.

Výsledkem Vladíkova snažení je sice na bakalářskou práci obsáhlý text, který by se však vešel do několika tabulek. Bez interpretace výsledků a jasného metodologického vymezení tak nepřináší nové informace o Adamovi mladším z Valdštejna a pouze formálně popisuje osoby v jeho okolí. Když připočtu lopotný styl Alexandra Vladíka, nezbývá než práci sice doporučit k obhajobě, ale pouze s hodnocením ještě **dobře**.

České Budějovice 23. srpna 2021

PhDr. Pavel Král, Ph.D.